KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

ALLIANCE BOYS HIGH SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 2
Marking scheme

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail:infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

ALLIANCE BOYS HIGH SCHOOL KCSE
TRIAL AND PRACTICE EXAM 2016
102/2
KARATASI YA 2
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

1. **UFAHAMU (ALAMA 15)**

(a) Ni mfumo wa mawasiliano katika jamii yoyote ile. (alama 2)

(b) Lugha ya taifa na ile inayoteuliwa kutumia katika shughuli zote za taifa ambayo hueneza umoja na uelewano katika jamii ilhali lugha ya kikazi ni ile inayotumiwa kuendesha shughuli rasmi za taifa. (alama 2)

(c) (i) Huhitajika ili kueneza maongozi ya taifa ya kuleta ufahamikiano kote nchini.
(ii) Ili kuvunja na kukomesha hisia za kibinafsi na kikabila. (alama 2)

(d) (i) Ni chombo cha mawasiliano katika nyanja za elimu, biashara, maandishi na siasa.
(ii) Ni kiungo cha kueneza umoja na maelewano miongoni mwa jamii tofauti.
(iii) Ni kitambulisho cha utaifa. (alama 3)

(e) (i) Haiwezekani.
(ii) Matendo na hulka za binadamu.
(iii) Mfano
(iv) Mazingira (alama 4)

(f) (i) Ni chombo cha mawasiliano.
(ii) Ni kielelezo cha fikra na hisia za binadamu. (alama 2)

2. **MAJIBU YA MUHTASARI**

(a)

(i) Binadamu huishi kwa kutangamana.

(ii) Binadamu huathiriana kitabia, kifikiria, kimavazi na kimaisha.

(iii) Watu wote wana uwezo wa kuathiri na kuathiriwa.

(iv) Wanaoathiriwa zaidi ni mahirimu wao na vijana.

(v) Hali ya kuathiriana huitwa shinikizo-rika.

(vi) Wattu wazima pia huathiriwa na wenzao.

(vii) Watu wote wanaweza kuathiriwa na shinikizo-rika,.

(viii) Ni vigumu kukabiliana na shinikizo-rika. (alama 7, 1 ya utiririko)

(b)

(i) Shinikizo-rika hujitokeza kwa sura nyingi.

(ii) Kulazimisha watu kutenda kinyume na imani yao.

(iii) Wanaokataa kushinikizwa hubezwa na kugengwa na wenzao.

(iv) Pia wanaweza kutishwa kwa kutumia mabavu.

(v) Wanaoshinikizwa wasimame kidete na watetee msimamo wao.

(vi) Wanasaikolojia wanapendekeza watu wajiamini.

(vii) Asiyejiamini atahangaishwa na wenzake. (alama 6, 1 ya utiriko)

3. MATUMIZI YA LUGHA

(a) (i) / e /

1. Mbele

2. Kati

3. Mtandazo

(ii) / u /

1. nyuma
2. juu
3. mviringo

(b) Nyakua – KI / KKI – 1 x 1

Chura – KI ala 1 x 1

(c) Wachache walifika jioni. (1 x 2 = 2) (Kadiria kiwakilishi jumla)

(d)

S							
KN				KT			
ongojo	efu	a	letewa babu	uzwa		di	heshi

(12 x 1/3 = 4)

(e) Mtoto msichana amemeza dawa. (1x2 = 2)

(f) Nisipompiku masomoni sitatuzwa zawadi. (1x2)

(g) "Watu wanaopenda kukaa bwerere huishia kuwa wezi wa mabavu," chifu wetu alituambia.
(6 x ½ = 3)
Au Chifu wetu alituambia, "Watu wanaopenda kukaa bwerere huishia kuwa wezi wa mabavu."

(h) (i) –La – Lishia (ala 1x1 =1)
(ii) toa – toleka (ala 1x1 = 1)

(i) Matumizi ya alama ya mshangao (!)

1. Kushangaa
2. Kuamrisha (ala 1x1 = 1)

Kiulizi
(i) Kuuliza swali (1 x 1 = 1)

(j) A
LI – wakati uliopita
vyo

li – mtendwa
kimbi
li – kauli

(k) Mwanafunzi alimwandikia rafikiye barua kwa penseli.
Kipozi – barua
Ala – penseli (alama 3 x1 = 3)

Kitendo – rafikiye (kadiria sentensi)
(Tanbihi: Mwanfunzi atuzwe alama kwa maneno aliyoyaelekeza.

(l) Mhamiaji haramu aliyeshikwaamefikishwamahakamani.
a – kishazi tegemezi
b – kishazi huru

(m) Wingi karibu
Watu wawa hawa waliibeba mizigo ii hii licha ya kukanywa. (alama 1 x 2)

(n) Mbunge atakuwa ametawazwa kabla ya mpinzani wake kufika. (alama 1x2 =2)

(o) Ngoma hii itachezwa wanjani. (alama 1x1)

Mwanafunzi asiandike wastana wa kielezi.

(p) Matumizi ya kiimbo

- Swali
- Rai / ombi Kutaja (2 x 1 = 2)
- Amri
- Mshangao Kutunga sentensi (2 x 1 = 2)
- Taarifa

(q) Mbuzi – Kifaa cha kukunia nazi.

- Mnyama

4. ISIMU JAMII

(a) Mitazamo mine kuhusu chimbuko la Kiswahili.

– Kiswahili ni kibantu – ushahidi mwingi.

– Kiswahili ni kiarabu au lahaja ya kiarabu kwa kuwa kimekopa msamiati mwingi huko.

- Kiswahili ni krioli – kilitokana na ndoa baina ya waarabu na wabantu.
- Kiswahili kilitoka Kongo. (alama 4x1 = alama 4)

(b) <u>Mbinu za kuunda maneno</u>

- Kutohoa
- Tafsiri sisisi
- Kuunganisha maneno
- Uhamishaji wa maneno kutoka lugha mf. Ugali.
- Kukopa
- Tanakali za sauti
- Kuongeza viambishi / mnyambuliko.
- Ufupishaji / akronimu.